

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2020-02-05

Dnr KS 2019/0317

Yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm, i mål nr 28731-19, angående laglighetsprövning enligt kommunallagen avseende Kommunstyrelsens beslut, KS § 14:5 dnr KS 2019/0244, punkterna 2 och 3

Sammanfattning

Hans Hellberg (Klaganden) har överklagat Kommunstyrelsens i Österåkers kommun beslut 2019-12-09, KS § 14:5 dnr KS 2019/0244, punkterna 2 och 3 (Bilaga 1).

Kommunstyrelsens beslut avser ett svar till revisorerna i anledning av en anmälan 2019-12-02 från dessa.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. Till Förvaltningsrätten i Stockholm, i mål nr 28731-19, överlämna yttrande i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande, inklusive bilagor, daterat 2020-02-05, innebärande att Österåkers kommun bestrider överklagandet och yrkar på att detta ska avslås,
2. Omedelbart justera protokollet avseende beslut om yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm, i mål nr 28731-19, angående laglighetsprövning enligt Kommunallagen.

Bakgrund

Klaganden har överklagat Kommunstyrelsens i Österåkers kommun beslut 2019-12-09, KS § 14:5 dnr KS 2019/0244, punkterna 2 och 3.

Kommunstyrelsens beslut avser ett svar till revisorerna i anledning av en anmälan 2019-12-02 från dessa.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen kan inte finna att Kommunstyrelsens i Österåkers kommun beslut 2019-12-09, KS § 14:5 dnr KS 2019/0244, punkterna 2 och 3, är olagliga enligt någon av de grunder, som anges i Kommunallagen 13 kap. 8 §. Överklagandet ska därför avslås.

Bilagor

1. Överklagande från Hans Hellberg, mål nr 28731-19,
2. Yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm, mål nr 28731-19, inklusive bilaga.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Peter Frème
Kanslichef

Förvaltningsrätten i Stockholm
Avdelning 33

115 76 Stockholm

Österåker 2019-12-10

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM	
2019 -12- 11	
Målnr: 25261-19	28731-19
Aktbil: 27	Avd: 33

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM Avdelning 33	
INKOM:	2019-12-11
MÅLNR:	28731-19
AKTBIL:	1

Mål nr 25261-19

Parter: Hans-Göran Hellberg m.fl. ./. Österåkers kommun

Komplettering av överklagande

Vi vill komplettera vårt överklagande med att klaga på kommunstyrelsens beslut 2019-12-09 , KS §14:5 , Dnr. KS2019/0244 , punkterna 2 och 3.

Skälet till överklagandet för dessa beslut är att revisorernas slutrapport inte färdigställts och därmed kan kommunstyrelsen inte ges möjlighet att skriva sig fria från från att på ett regelvidrigt sätt arvoda grupper som INTE är bildade inom kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige, enligt vår bedömning.

Hans Göran Hellberg

Bil. 1 st - Sammanträdesprotokoll för kommunstyrelsen 2019-12-09

Till
Förvaltningsrätten i Stockholm
115 76 Stockholm

Österåkers kommuns yttrande i mål nr 28731-19 angående laglighetsprövning

Hans Hellberg (nedan Klaganden) har överklagat Kommunstyrelsens i Österåkers kommun beslut 2019-12-09, § 14:5, punkterna 2 och 3 (aktbilaga 1).

Kommunstyrelsen yrkar att överklagandet avslås.

Kommunstyrelsens beslut avser ett svar till revisorerna i anledning av en anmälan 2019-12-02 från dessa (aktbilaga 15 i mål nr 25261-19).

Kommunstyrelsen noterar till en början att klaganden endast överklagat punkterna 2 och 3 i beslutet; alltså inte punkt 1 som omfattar själva svaret till revisorerna i enlighet med ett tjänsteutlåtande 2019-12-06 från Kommunstyrelsens förvaltning (datumet 2019-12-03 anges i beslutet).

Punkterna 2 och 3 utgör protokollsanteckningar i vilka Kommunstyrelsen bedömt att tidigare utbetalade sammanträdesersättningar till förtroendevalda som deltagit i avdelningar inom kommunstyrelsen varit berättigade (punkt 2) och att någon misstanke om brott inte finns (punkt 3). Till stöd för Kommunstyrelsens uppfattning åberopas i målet vad som anförts i tjänsteutlåtandet (bilaga).

Klaganden får anses yrka att protokollsanteckningarna skulle vara olagliga genom att de skulle friskriva styrelsen från ansvar för utbetalningar till förtroendevalda i grupper (avdelningar) inom Kommunstyrelsen, innan revisorerna tagit ställning i en slutrapport. Kommunstyrelsen vill fästa uppmärksamheten på att protokollsanteckningarna skett i samband med att man i beslutet lämnat ett svar till revisorerna efter en anmälan från dessa. Kommunstyrelsen måste vara fri att ge sin uppfattning till känna i protokollsanteckningarna med anledning av revisorernas anmälan. Revisorerna kommer senare att behandla svaret inklusive protokollsanteckningarna.

Klaganden anger vidare i överklagandeskriften att han vill komplettera överklagandet i mål 25261-19. Kommunstyrelsen hänvisar till vad styrelsen anför i sitt svar i det målet.

Kommunstyrelsen kan inte finna att klaganden visat att protokollsanteckningarna är olagliga enligt någon av de grunder som anges i 13 kap. 8 § kommunallagen. Överklagandet ska därför avslås.

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2019-12-06

Dnr KS 2019/0244

Svar till den kommunala revisionen med anledning av anmälan till Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Kommunrevisionen har lämnat en anmälan för åtgärd till Kommunstyrelsen. Kommunrevisionen emotser svar från Kommunstyrelsen senast 2019-12-16.

Som en direkt åtgärd har Kommunstyrelsen, i ärende 2019/0306, beslutat om att inrätta en särskild Kommunstyrelseberedning, som ersätter de hittillsvarande avdelningarna, vilka haft till uppgift att bereda och framlägga förslag till i de ärenden som ska behandlas av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen gör bedömningen att de sammanträdesersättningar, vilka hittills har utbetalats för närvaro i de permanenta avdelningar, som bildats i enlighet med de lokala arvodesbestämmelserna § 22, inte är något annat än arvode för det arbete som är förenat med det uppdrag i Kommunstyrelsen som berörda förtroendevalda innehar. Kommunstyrelsen åberopar som stöd för denna bedömning KL:s bestämmelse 4 kap. 16 § punkt 2 och anser att utbetalade sammanträdesersättningarna är berättigade. Någon misstanke om förmögenhetsbrott föreligger därför inte, något som också bekräftas genom beskedet från polismyndigheten om att den tidigare anmälan om misstanke om brott i frågan har lagts ner.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. som svar på revisorernas anmälan för åtgärd dels överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2019-12-03,
2. till protokollet anteckna att Kommunstyrelsen gör bedömningen att de sammanträdesersättningar, som hittills har utbetalats till berörda förtroendevalda i de permanenta avdelningar, vilka bildats i enlighet med de lokala arvodesbestämmelserna § 22, ska anses berättigade,
3. till protokollet anteckna att Kommunstyrelsen, genom utnyttjande av sitt tolkningsföreträdare enligt Kommunallagen 12 Kap. 1 § tredje stycket, gör bedömningen att det ej anses föreligga någon misstanke om brott, något som också bekräftas genom beskedet från polismyndigheten att den tidigare anmälan om brott i frågan har lagts ner,

Tjänsteutlåtande

Bakgrund

Om revisorerna i sin granskning finner att det föreligger misstanke om att brott av förmögenhetsrättslig karaktär förövats eller om att allmän förvaltningsdomstols avgörande åsidosatts, ska de anmäla förhållandet till berörd nämnd (Jfr. KL 12 kap. 1 §, tredje stycket). Om nämnden underlåter att vidta åtgärder utan oskäligt dröjsmål ska revisorerna anmäla nämndens passivitet till fullmäktige. Denna skyldighet föreligger inte om nämnden skulle anse att misstanke om brott inte föreligger. Nämnden har således ett tolkningsföreträde i frågan huruvida misstanke om brott föreligger eller inte. Revisorerna är dock oförhindrade att kommentera saken i sin revisionsberättelse (se sida 292, Kommunallagen, En kommentar, Olle Lundin och Tom Madell, Nordstedts Juridik AB, Upplaga 1:1 2018).

Av skrivelsen gällande anmälan framgår att kommunrevisionen inte kan se att Kommunstyrelsen fattat något beslut om inrättande av Alliansberedningen eller Allians-AU. Mot bakgrund av avsaknad av beslut från Kommunstyrelsen kan Kommunrevisionen inte se något berättigande till sammanträdesersättning.

Förvaltningens slutsatser

Kommunallagens allmänt hållna ramverk gällande ekonomiska förmåner till förtroendevalda

Av Kommunallagens (KL) femte kapitel, under avsnittet ”Fullmäktiges uppgifter” KL 5 kap. 1 § framgår att ”Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen...”. Nämnda bestämmelse omfattar sammanlagt nio punkter och det framgår särskilt av punkten 6 att fullmäktige beslutar om ”grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda”.

Lokala arvodesbestämmelser

Med utgångspunkt från KL:s allmänt hållna grunder och ramverk har Kommunfullmäktige i Österåkers kommun beslutat om att anta lokala bestämmelser ”Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda samt stöd till politiska partier representerade i fullmäktige”.

Bestämmelserna antogs av ett enhälligt fullmäktige 2017-01-30 KF § 1:11, Dnr. KS 2016/0166 och var resultatet av ett arbete genom en parlamentariskt sammansatt arbetsgrupp.

De lokala bestämmelserna omfattar totalt 24 §.

Av § 22 ”Sammanträdesersättning” framgår att ”Sammanträdesersättning skall utgå till närvarande ledamöter och ersättare i fullmäktige, kommunstyrelsen och annan kommunal nämnd/styrelse inklusive inom dessa en bildad avdelning av permanent karaktär”.

Med stöd av § 22 har två stycken avdelningar av permanent karaktär bildats, Allians-AU respektive Alliansberedningen. Utöver nämnda avdelningar har det med stöd av samma regelverk, inom övriga facknämnder bildats avdelningar av permanent karaktär. Sistnämnda avdelningar benämns vanligtvis presidieberedningar.

Arvode för det arbete som är förenat med uppdraget

En av KL:s grunder för de ersättningar som ska och får utbetalas anger ”att förtroendevalda i skälig omfattning ska få arvode för det arbete som är förenat med uppdraget”. Det är mot bakgrund av

Tjänsteutlåtande

denna bestämmelse viktigt att framhålla att de förtroendevalda som ingått i avdelningarna av permanent karaktär har axlat sitt ansvar som ledamot i Kommunstyrelsen och de har alltså under utövande av sitt Kommunstyrelseuppdrag närvarat vid sammanträden i dessa avdelningar, vilket berättigar till sammanträdesersättning.

På samma sätt förhåller det sig beträffande den sammanträdesersättning vilken har utbetalats för närvaro vid facknämndernas presidieberedningar och även t. ex. för närvaro vid de sammanträden vilka ägt rum i samband med budgetberedning och liknande.

Enligt de lokala arvodesbestämmelserna § 22 berättigar således närvaro vid sammanträde i ovan nämnda avdelningar till sammanträdesarvode och har följaktligen utbetalats till de förtroendevalda, vilka ej är kommunalråd, utgått för närvaro i nämnda avdelningar.

Det bör särskilt noteras att till kommunalråden utgår ingen annan ersättning än ett s.k. ”allt-i-ett-arvode”.

Bedömning att det ej anses föreligga något förmögenhetsrättsligt brott

Kommunstyrelsens förvaltning gör bedömningen att de sammanträdesersättningar, vilka hittills har utbetalats för närvaro i de permanenta avdelningar, som bildats i enlighet med de lokala arvodesbestämmelserna § 22, inte är något annat än arvode för det arbete som är förenat med det uppdrag i Kommunstyrelsen som berörda förtroendevalda innehar. Som stöd för denna bedömning åberopas KL:s bestämmelse 4 kap. 16 § punkt 2, vilket innebär att de utbetalade sammanträdesersättningarna ska anses berättigade. Någon misstanke om förmögenhetsbrott föreligger därför inte, något som också bekräftas genom beskedet från polismyndigheten om att den tidigare anmälan om misstanke om brott i frågan har lagts ner.

Beslutsunderlaget har även granskats av extern jurist, särskilt sakkunnig inom kommunalrätt, vilket ytterligare stödjer förvaltningens tillstyrkande.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Peter Frenc
Kanslichef

Expedieras